

ALS DE ANDER
(TIJDELIJK) NIET ZELF
kan beslissen...

over vertegenwoordiging van mensen met een
psychische of psychiatrische aandoening

COLOFON

Deze folder is opgesteld door Mentorschap Netwerk Nederland, in samenwerking met het Landelijk Platform GGZ en de daarbij aangesloten organisaties, met ondersteuning van Benoé.

Concept, vormgeving & productie

VaDéHa Communicatie bv, Amsterdam www.vadeha.nl

Eén van de kenmerken van een psychische of psychiatrische aandoening is dat de betrokkene (tijdelijk) minder goed voor zichzelf kan zorgen. Het is moeilijk om situaties goed te overzien en beslissingen te nemen, bijvoorbeeld over geldzaken of over verzorging en behandeling. De betrokkene heeft minder zicht op de gevolgen van de keuzes.

Om ervoor te zorgen dat de belangen van de betrokkene zijn gewaarborgd, is het mogelijk een vertegenwoordiger te benoemen. Deze persoon helpt de betrokkene de juiste beslissing te nemen of neemt de beslissingen in plaats van de betrokkene als deze dat zelf (tijdelijk) niet kan. De vertegenwoordiger komt, uiteraard in overleg met de betrokkene, voor de belangen van de betrokkene op. We noemen dit ook wel rechtsbeschermende maatregelen.

U denkt erover om mentor, bewindvoerder of curator van iemand met een psychische of psychiatrische aandoening te worden. In deze folder worden verschillende vormen van vertegenwoordiging uitgelegd.

Financiën

Zie hoofdstuk 1, blz. 6

De **bewindvoerder** regelt samen met en voor de betrokkene de financiële zaken en beheert samen met of voor betrokkene het (toekomstige) vermogen.

Zorg en welzijn

Zie hoofdstuk 2, blz. 8

De **mentor** neemt samen met of voor iemand met een psychische of psychiatrische aandoening beslissingen op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding.

Financiën, zorg en welzijn

Zie hoofdstuk 3, blz. 10

De **curator** neemt samen met u of voor iemand met een psychische of psychiatrische aandoening beslissingen, zowel op financieel als niet-financieel gebied.

In deze folder wordt alleen de grote lijn aangegeven. Als u meer informatie wilt of als u na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met één van de organisaties die op bladzijde 12 worden genoemd.

01 Bewindvoering

Mevrouw Jansen heeft schizofrenie. Haar zus merkt dat er behoorlijke bedragen verdwijnen van haar rekening en dat lopende rekeningen niet betaald worden. Mevrouw krijgt regelmatig aanmaningen. Zelf kan ze niet vertellen waar haar geld blijft. Ze vindt het vervelend dat haar pasje al drie maal is ingeslikt door de PIN-automaat. Bij navraag bij de bank blijkt dat ze telkens maar drie cijfers intypt van haar PIN-code, waardoor die als ongeldig wordt aangemerkt. Haar zus vraagt ter bescherming van mevrouw Jansen bewindvoering aan.

Waarom bewindvoering?

De bewindvoerder behartigt de belangen van de betrokkene op het gebied van financiën en bezittingen en houdt de boekhouding bij. De bewindvoerder wordt benoemd door en moet jaarlijks verantwoording afleggen aan de kantonrechter. De kantonrechter controleert het werk van de bewindvoerder.

Wie bewindvoerder kan zijn

Iedere meerderjarige persoon kan bewindvoerder zijn: bijvoorbeeld de partner, kind of een ander familielid. U kunt ook met twee personen het bewind voeren. Ook een organisatie voor bewindvoering kan bewindvoerder zijn (zie gegevens op blz. 12).

De taken van de bewindvoerder

Als bewindvoerder behartigt u de financiële belangen van de betrokkene. U stuurt binnen enkele weken na de benoeming een overzicht van de goederen die onder het bewind vallen,

inclusief de eigen woning, naar de kantonrechter. Ook houdt u de boekhouding bij. U houdt in de gaten hoeveel geld de betrokkene heeft en kijkt samen hoe dit geld het beste besteed kan worden. Als de betrokkene geen eigen rekening heeft, dan opent u die, zodat u daar de inkomsten en uitgaven over kunt laten lopen. De bewindvoerder heeft toestemming nodig van de kantonrechter wanneer het gaat om overboekingen van bedragen van meer dan achthonderd euro. Wanneer de partner bewindvoerder is, kan de grens hoger liggen. U kunt in overleg met de kantonrechter hier goede afspraken over maken.

Jaarlijks stuurt u een verantwoording naar de kantonrechter.

Wat u moet doen om bewindvoerder te worden

De aanvraag voor bewindvoering kan de betrokkene, diens partner of naaste familie indienen bij de kantonrechter in de buurt. U kunt een formulier voor het verzoek aan de rechtbank opvragen bij de griffie van de rechtbank of downloaden van www.postbus51.nl. U kunt daarbij aangeven dat u, eventueel samen met iemand anders, bewindvoerder van deze persoon wilt worden. U kunt ook aangeven dat u voorkeur heeft voor een professionele bewindvoerder.

Vergoeding

De bewindvoerder kan jaarlijks een kleine vergoeding krijgen voor de gemaakte onkosten, zoals reiskosten en administratieve werkzaamheden. De kantonrechter bepaalt de vergoeding. De betrokkene betaalt de vergoeding.

02 Mentorschap

De heer Jacobs woont in een beschermde woonvoorziening. Zijn enige familielid is een nicht die aan de andere kant van het land woont. Meneer Jacobs kan niet meer goed aangeven wat hij wil. Meneer Jacobs heeft iemand nodig die meekijkt en meebeslist over de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. De woonvoorziening spreekt met de nicht af een mentor aan te vragen.

Waarom mentorschap?

De mentor behartigt de belangen van de betrokkene op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. De mentor wordt benoemd door de kantonrechter. De kantonrechter kan de mentor jaarlijks vragen een kort verslag te schrijven over het mentorschap.

Wie mentor kan zijn

Iedere meerderjarige persoon kan mentor zijn, bijvoorbeeld de partner, kind of ander familielid. U kunt het mentorschap ook met twee personen uitvoeren. Als er geen familielid of andere persoon in de omgeving van de betrokkene is die mentor kan en wil worden dan kan een vrijwilliger benoemd worden als mentor. De stichting mentorschap in de regio van de betrokkene zoekt, schoolt en begeleidt vrijwillige mentoren (zie blz. 12 voor verwijzing naar de contactgegevens). Daarnaast kan een professionele mentor worden benoemd.

De taken van de mentor

Als mentor kijkt u samen met de betrokkene of deze goede verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding krijgt. U overlegt met de betrokkene over hoe het gaat en wat er nodig is. Samen met de betrokkene onderhoudt u contact met de zorgaanbieder. U betreft de betrokkene zoveel mogelijk bij beslissingen. Om in de geest van de betrokkene te kunnen handelen, is het belangrijk dat u hem of haar goed kent of leert kennen.

Wat u moet doen om mentor te worden

De aanvraag voor mentorschap kunt u of een ander indienen bij de kantonrechter in uw buurt. U kunt een formulier voor het verzoek aan de rechtbank opvragen bij de griffie van de rechtbank of downloaden van www.postbus51.nl. U kunt daarbij aangeven dat u mentor van deze persoon wilt worden. U kunt ook aangeven dat u voorkeur heeft voor een vrijwillige of professionele mentor.

Indien u een vrijwillige mentor wilt worden van een voor u onbekend persoon, dan kunt u zich aanmelden bij de regionale stichting mentorschap (zie gegevens op blz. 12).

Vergoeding

De mentor kan jaarlijks een kleine vergoeding krijgen voor de gemaakte onkosten, zoals reiskosten. De kantonrechter bepaalt de vergoeding. De betrokkene betaalt de vergoeding.

03 Curatele

De heer Joritz is weduwnaar en erg depressief. Zijn kinderen merken dat hij veel nieuwe spullen koopt en vermoeden dat hij schulden opbouwt. Ook heeft meneer aan zijn dochter verteld, dat hij regelmatig geld geeft aan de buurvrouw, omdat zij dat volgens hem nodig heeft en altijd zo aardig voor hem is. De familie vraagt curatele aan.

Waarom curatele?

Curatele is een beschermingsmaatregel waarbij de betrokkene geen zeggenschap heeft. De curator behartigt de belangen van de betrokkene op het gebied van financiën en bezittingen én op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding. De curator wordt benoemd door de kantonrechter. De curator moet verantwoording afleggen op het gebied van geld en bezittingen en de keuzes die worden gemaakt binnen de zorg, verpleging, behandeling en begeleiding. De kantonrechter controleert de curator.

Wie kan curator zijn?

Iedere meerderjarige persoon kan curator zijn, bijvoorbeeld de partner, kind(eren) of ander familielid. Ook een medewerker van een daartoe aangewezen organisatie kan curator zijn. Er is een landelijke registratie voor curatoren.

De taken van de curator

Als curator bent u bevoegd om voor de betrokkene beslissingen te nemen. U betreft de betrokkenen hier zoveel mogelijk bij. Samen bespreekt u of de betrokkene goede verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding krijgt. Ook overlegt u met de zorgaanbieder. Het is belangrijk dat u de betrokkene kent, zodat u in zijn/haar geest kunt beslissen.

U ondertekent overeenkomsten voor de betrokkene. U beslist niet over zaken als medische ingrepen en levensbeëindiging.

Als curator behartigt u ook de financiële belangen van de betrokkene. U maakt een overzicht van de bezittingen van de betrokkene. U houdt goed in de gaten hoeveel geld de betrokkene heeft en kijkt samen hoe dit het beste kan worden besteed. Ook houdt u de boekhouding bij.

Wat u moet doen om curator te worden

De aanvraag voor curatele kunt u of een ander indienen bij de kantonrechter in uw buurt. U kunt een formulier voor het verzoek aan de rechtbank opvragen bij de griffie van de rechtbank of downloaden van www.postbus51.nl. U kunt daarbij aangeven dat u curator van deze persoon wilt worden.

Vergoeding

De curator kan een vergoeding krijgen voor de gemaakte kosten en een beloning voor de werkzaamheden. De kantonrechter bepaalt de vergoeding. De betrokkene betaalt de vergoeding.

04 Meer informatie

In deze folder is alleen algemene informatie opgenomen. Als je meer informatie wilt of na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met:

Postbus 51

Voor meer informatie over curatele, bewindvoering en mentorschap en aanvraagformulieren.

www.postbus51.nl

Tel. 0800 – 8051 (gratis bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 20.00 uur)

Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders

Voor informatie over bewindvoering.

www.bpbi.nl

Tel. 0180 - 393544

Mentorschap Netwerk Nederland

Voor informatie over mentorschap en de contactgegevens van regionale stichtingen mentorschap.

www.mentorschap.nl

Notaristelefoon

Voor algemene vragen op notarieel gebied.

www.notaristelefoon.nl

Tel. 0900-3469393 (€ 0,25 p.m. bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 14.00 uur)

Juridisch loket

Voor gratis juridisch advies.

www.hetjl.nl

Tel. 0900-2080 (€ 0,10 p.m. bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 20.00 uur)